

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Plzeň**, se sídlem Klatovská 652/202, Plzeň, proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 3. 2020, č. j. VS-67676-4/ČJ-2020/801130, a ze dne 2. 4. 2020, č. j. VS-71046-4/ČJ-2020/801130, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 2. 2021, č. j. 57 A 71/2020-119,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci se žalobce žalobami podanými u Krajského soudu v Plzni domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 31. 3. 2020, čj. VS-67676-4/ČJ-2020/801130 (dále jen „první rozhodnutí“), a ze dne 2. 4. 2020, čj. VS-71046-4/ČJ-2020/801130 (dále jen „druhé rozhodnutí“).

[2] Prvním rozhodnutím byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí vychovatele OVVaT Věznice Plzeň ze dne 26. 3. 2020 o uložení kázeňského trestu dle § 46 odst. 1 a 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o výkonu trestu“), za porušení § 28 odst. 1 citovaného zákona, ve spojení s § 60 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „řád výkonu trestu odnětí svobody“). Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným za spáchání kázeňského přestupku spočívajícího v tom, že dne 2. 3. 2020 v 6:00 hodin nenastoupil na řádně vyhlášenou početní prověrku stavu odsouzených, nebyl řádně ustrojen a neměl ustlané lůžko. Za tento kázeňský přestupek mu byl uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

[3] Druhým rozhodnutím byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí zástupce vedoucího OVVaT Věznice Plzeň ze dne 27. 3. 2020 o uložení kázeňského trestu dle § 46 odst. 1 a 3 písm. g) zákona o výkonu trestu, kterým byl na základě pozitivního výsledku látky tramadol v jeho moči za porušení § 28 odst. 1 citovaného zákona v návaznosti na čl. 9 odst. 5 Vnitřního řádu Věznice Plzeň, ve spojení s § 60 odst. 2 písm. b) řádu výkonu trestu odnětí svobody, umístěn do uzavřeného oddílu na dobu 10 dnů.

[4] Krajský soud obě žaloby zamítl jako nedůvodné, neboť dospěl k závěru, že v případě prvního kázeňského přestupku byl žalobce řádně buzen a povinnosti, jejichž nesplnění mu bylo kladeno za vinu, splnit mohl. U druhého kázeňského přestupku soud uvedl, že přítomnost tramadolu v moči žalobce, po užití léku Tramal nepředeepsaného lékařem, byla zjištěna odběrem vzorku moči dne 10. 2. 2020, přičemž žalobce o požití léku Tramal vědět měl a mohl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě které požaduje tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Dle stěžovatele závěry napadeného rozsudku krajského soudu nemají oporu ve spisech a nebyl zjištěn stav věci způsobem, o kterém by nebyly pochybnosti; zároveň uvádí, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud se dle stěžovatele nevypořádal se všemi prezentovanými důvody, přičemž je měl zčásti nemístně zlehčovat a zčásti ignorovat.

[6] V souvislosti s prvním kázeňským přestupkem stěžovatel rozporuje, že krajský soud správně vyhodnotil provedené důkazy a že by tyto důkazy dokládaly, že byl řádně vzbuzen. Kamerové záznamy v rozporu s hodnocením soudu nevypovídají o rozsvícení světla v jeho cele. Zřejmý je dle stěžovatele pouze stisk vypínače. Rozporuje také výpověď pracovníka Vězeňské služby, který rozsvícení světla potvrdil, a to z důvodu její nevěrohodnosti.

[7] U druhého kázeňského přestupku stěžovatel rozporuje závěry soudu, že by „*uvedl pouze obecně, že mu Tramal dali vězni do pít*“. V písemném podání vedoucímu výkonu trestu i svému obhájci konkrétně uvedl, že po napadení 8. 2. 2020 (sobota-poznámka NSS) odsouzeným B. druhý den, tj. 9. 2. 2020, vešli dva vězni do jeho cely, z nichž jeden má Tramal předeepsaný od lékaře. Následně byl další den udán odsouzeným B. za to, že ho měl údajně napadnout a měl být u toho zdrogovaný, a to s předpokladem, že bude testovaný tento den, kdy bude přítomen lékař. Vzorky jsou odebírány dle tvrzení stěžovatele pouze ve všední dny. Tentýž den svoje napadení stěžovatel písemně sdělil vedoucímu výkonu trestu. Tento skutkový děj správní orgány dostatečně neprověřily ani přesvědčivě nevyvrátily. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, neměl být uznán vinným za tento přestupek, neboť uvedl skutkovou verzi o nevědomém požití zakázané látky. Dle jeho tvrzení byl udán cíleně s přesným načasováním druhým odsouzeným B., a to s ohledem na informaci, že o víkendech bez přítomnosti lékaře neprobíhá odběr vzorků.

[8] Další argumenty, vztahující se ke kázeňským přestupkům, uvedené v kasační stížnosti jsou totožné jako v žalobě podané u krajského soudu. Kázeňské tresty byly

pokračování

uloženy dle stěžovatele bez dostatečných důvodů neadekvátně k okolnostem případu. V souvislosti s prvním rozhodnutím stěžovatel opakovaně uvádí, že nebyl pracovníky vězeňské služby probuzen, nedošlo ani ke klepání na dveře cely, ani k otevření dveří. Nemohl proto porušit povinnosti dodržovat stanovený pořádek, plnit pokyny a příkazy. Stěžovateli není možné klást k tíži pochybení pracovníků vězeňské služby, protože bez jejich součinnosti nedošlo k jeho probuzení a tudíž nemohlo dojít k porušení povinností. Navíc dodává, že výkonem trestu došlo ke zhoršení jeho špatného zdravotního stavu.

[9] Stěžovatel dále opakuje totožně jako v žalobě, že k chemicko-toxikologickému vyšetření moči, ve kterém mu byla prokázána přítomnost látky tramadol, došlo až 16 dní po jejím odběru. Odůvodnění rozhodnutí o stížnosti ze dne 2. 4. 2020 pak konstatuje průkaz tramadolu v moči jen po dobu pár hodin. Stěžovatel opakovaně zdůrazňoval, že si požití Tramalu není vědom a dodává, že opakovaně žádal o odběr a rozbor krve, kterým však nebylo vyhověno. Uvádí, že se muselo jednat o miniaturní množství, které mohlo být přidáno do jídla či pití spoluvězněm nebo se mohlo jednat o záměnu vzorku moči.

[10] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že s argumenty stěžovatele ohledně nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti rozsudku krajského soudu nesouhlasí. Na většinu námitek stěžovatele reagovala již v předchozím řízení, jelikož z větší části zůstaly totožné jako v žalobě podané před krajským soudem. Tvzení stěžovatele týkající se skutkového stavu souvisejícího s možným vysvětlením nálezu tramadolu ve vzorku jeho moči a tvrzení, že všichni vězni vědí, s ohledem na načasování odběru vzorku, že testy moči se provádí u lékaře pouze v pracovní dny, označila žalovaná za nepravdivé. Orientační vyšetření moči na toxikologické látky se provádějí i o víkendech, není k tomu nutná přítomnost lékaře, postačí k tomu zdravotní sestra, která je přítomna i ve dnech pracovního klidu. Proti tvrzení stěžovatele, že jej udal druhý odsouzený, pak dle žalované svědčí skutečnost, že i tento odsouzený byl dne 10. 2. 2020 podroben odběru moči s průkazným nelegálním užitím Tramalu. Jinak k tomuto tvrzení stěžovatel nedokládá žádný důkaz. K uvedenému žalovaná dodává, že stěžovatel mohl postupovat v souladu s ustanovením § 28 odst. 2 písm. f) zákona o výkonu trestu, oznámit tedy neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby napadení své osoby, díky čemuž by byl již v den svého napadení 8. 2. 2020 podroben orientační zkoušce.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti, namítaných důvodů, včetně důvodů, ke kterým přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti námitku nepřezkoumatelnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem a pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Dle stěžovatele se krajský soud nevypořádal se všemi prezentovanými důvody, přičemž je měl zčásti nemístně zlehčovat a zčásti ignorovat, již však neuvádí konkrétní příklady. Rozsudek krajského soudu však Nejvyšší správní soud neshledal nepřezkoumatelným, jelikož krajský soud všechny

žalobní námitky řádným způsobem vypořádal, a z jeho rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se přitom řídil. Z rozsudku není ani zřejmé, že by krajský soud prezentované důvody zlehčoval či opomenul. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

III. a K prvnímu rozhodnutí

[14] V první kasační námitce stěžovatel nesouhlasil s vyhodnocením důkazů krajského soudu týkajících se prvního rozhodnutí a s jeho závěrem, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav. Namítal také hodnověrnost a možnost využití důkazu výpovědi pracovníka Vězeňské služby.

[15] Dle § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu lze kázeňský trest uložit, *jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.*

[16] Dle § 58 odst. 3 řádu výkonu trestu odnětí svobody je v řízení o kázeňském přestupku *důkazním prostředkem vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména vlastní zjištění zaměstnance Vězeňské služby, výpovědi odsouzených a jiných osob, věci, listiny a ohledání. Důkazy musí být označeny konkrétně, a to takovým způsobem, aby je bylo možno prověřit. Jsou-li důkazním prostředkem výpovědi svědků, uvede se stručný obsah jejich výpovědí s jejich vlastnoručním podpisem.*

[17] Předně je nutno uvést, že v hodnocení kasačních námitek Nejvyšší správní soud vycházel z judikatury, ze které vyplývá, že se k povaze kázeňského přestupku nabízí analogické použití právních předpisů upravujících podmínky odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudky ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016-37, a ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014-26). Dle § 55 odst. 1 zákona o výkonu trestu se uložením kázeňského trestu vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu. Dle § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti. K odpovědnosti za kázeňský přestupek tak dle judikatury Nejvyššího správního soudu postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění (rozsudek NSS č. j. 9 As 338/2018-50).

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal veškeré důkazy, které měly objasnit okolnosti daného kázeňského přestupku, a plně se ztotožňuje s jejich hodnocením provedeným krajským soudem v bodech 28. až 31. jeho rozsudku. Dle krajského soudu byla skutečnost, že stěžovatel byl pracovníky Vězeňské služby dostatečným způsobem buzen, prokázána kamerovým systémem a výpovědí pracovníka Vězeňské služby, který v souladu s kamerovým záznamem uvedl, že stěžovateli v cele rozsvítil světlo a opticky zkontroloval, zda stěžovatel vstává. Jak je i z kamerového záznamu patrné, postupoval v buzení stejným způsobem i v dalších třech celách. Pouze stěžovatel však nenastoupil na řádně vyhlášenou početní prověrku odsouzených. Nebylo tedy nutné, aby na celu bylo klepáno a dveře byly otevřeny. Jak správně krajský soud uvádí, kamerový záznam i výpověď pracovníka Vězeňské služby uvedená v rozhodnutí o kázeňském přestupku jsou dostatečnými důkazy objasňujícími a potvrzujícími, že stěžovatel byl skutečně vzbuzen a jeho vina byla

pokračování

prokázána, a to v souladu s § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu a judikatury citované v bodě [17] tohoto rozsudku. Stěžovatel pak v kasační stížnosti neuvedl žádné důkazy nebo argumenty, které by provedené důkazy zpochybnilly nebo ukázaly opak. Tato námitka je tedy nedůvodná.

[19] K námitce nedůvěryhodnosti výpovědi zaměstnance Vězeňské služby Nejvyšší správní soud uvádí, že vlastní zjištění zaměstnance Vězeňské služby při řízení o kázeňském přestupku je jedním ze zákonem uvedených důkazních prostředků k objasnění okolností kázeňského přestupku. V daném případě se však zjištění okolností spáchání přestupku opíralo nejenom o výpověď zaměstnance Vězeňské služby, jejíž stěžovatelem tvrzená nevěrohodnost nebyla prokázána, ale i o kamerový záznam, takže ani tato námitka není důvodná.

III.b Ke druhému rozhodnutí

[20] V další kasační námitce stěžovatel rozporoval tvrzení soudu o tom, že uvedl ohledně skutkového děje druhého přestupku pouze obecná tvrzení, přestože v písemném podání vedoucímu výkonu trestu i svému obhájci konkrétně uvedl skutkovou verzi o nevědomém požití zakázané látky. Uvedl verzi, která dle jeho tvrzení nálezu tramadolu v odebraném vzorku moči předcházela, vycházející z jeho udání druhým odsouzeným a informace, že všichni vězni věděli, že test moči se provádí u lékaře pouze v pracovní dny, kdy je lékař ve věznici přítomen. Dále pak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 338/2018-50, dle kterého je povinností správních orgánů prokázat u kázeňských přestupků bez důvodných pochybností, že si odsouzený byl vědom nebo vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl být vědom toho, že přestupek činí, a prověřit odsouzeným tvrzenou skutkovou verzi děje v případě, že není *prima facie* zcela nepravděpodobná nebo bizarní.

[21] Stěžovatel nastínil v kasační stížnosti možnou vlastní skutkovou verzi požití nedovoleného léku bez svého vědomí. Jak však lze mimo jiné z podkladů doložených žalovanou v jejím vyjádření dovodit, stěžovatelem předestřený skutkový děj není pravděpodobný, a to především s odkazem na to, že druhému odsouzenému, který měl cíleně stěžovatele udat dne 10. 2. 2020, byl z důvodu nahlášení napadení stěžovatelem také odebrán tento den vzorek moči, a to se stejným pozitivním výsledkem tramadolu v moči jako u stěžovatele, a tudíž také nelegálním užitím Tramalu. O nepravděpodobnosti předestřeného skutkového děje stěžovatelem svědčí i informace žalovaného, že odběry moči jsou prováděny i mimo pracovní dny, tedy stěžovatelem tvrzená informace o odběru moči pouze v pracovní dny není pravdivá. V souvislosti s celkovou náročností proveditelnosti případného podávání Tramalu do kávy stěžovateli jiným odsouzeným po dobu dvou dnů, aby bylo jeho požití zjištělné z provedeného odběru vzorku moči, a neprodleným neoznámením napadení druhým odsouzeným se nelze se stěžovatelem předestřenou verzí skutkového děje ztotožnit. Jak správně uvedl krajský soud v bodě 47. svého rozhodnutí, pokud vězeň vědomě požití nedovoleného léku popře, aniž přednese vlastní skutkovou verzi o nevědomém požití zakázané látky, kterou nelze označit předem za zcela nepravděpodobnou, je jeho zavinění prokázáno.

[22] Nejvyšší správní soud dodává, že správní orgány jsou povinny zabývat se skutkovou verzí předloženou stěžovatelem a vše řádně prošetřit. To v daném případě učinily, shromáždily dostatek důkazních prostředků, které objasnily okolnosti uvedeného kázeňského přestupku, a to v souladu se závěry, které Nejvyšší správní soud učinil

v rozsudku č. j. 9 As 338/2018-50, na který stěžovatel odkazoval. Protože verze o nevědomém požití zakázané látky stěžovatelem nebyla prokázána, také tato námitka je nedůvodná.

[23] U námitek týkajících se chemicko-toxikologického vyšetření moči a odmítnutí odběru krve neuvádí stěžovatel žádné důvody, v nichž spatřuje nezákonnost jejich vypořádání krajským soudem. Nejvyšší správní soud se s jejich vypořádáním krajským soudem ztotožňuje (viz bod 42. a 43. napadeného rozsudku), a proto na ně odkazuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalované nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. března 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu